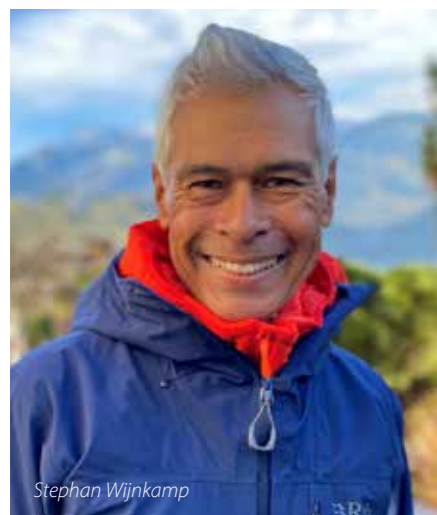

Meer ongevallen op de skipiste

Het skiseizoen is op dit moment nog in volle gang en nu al wordt dit seizoen, in vergelijking met eerdere jaren, gekenmerkt door zeer veel ernstige ongevallen, zelfs veel dodelijke ongevallen. Ook de Nederlandse en internationale media hebben daarover bericht. Reden temeer voor LetselschadeNEWS om contact op te nemen met de in Oostenrijk gevestigde advocaat Stephan Wijnkamp, gespecialiseerd op skiongevallen en hem naar zijn ervaringen te vragen.

Fotografie Mag. Massimiliano Strozzi

Stephan Wijnkamp

Klopt het wat er in de kranten is geschreven, dat er zich in vergelijking met voorgaande jaren veel meer ernstige ongevallen hebben voorgedaan?

Inderdaad is dit helaas het geval. Waar vóór Covid-19 sprake was van veel ongelukken met typisch skilettsel, zoals een verdraaide knie of een gebroken schouder, zien we nu ongevallen met veel ernstiger letsel of zelfs ongevallen met de dood tot gevolg. Het is daarbij opvallend dat er veel ongevallen zijn, waarbij mensen

van de piste zijn afgeraakt. Mensen glijden uit of maken een normale fout bij het skiën, vallen, glijden verder en botsen tegen obstakels aan die zich naast de piste bevinden. Als gevolg van de geringe sneeuwval zijn de pistes weliswaar goed geprepareerd, bijvoorbeeld met kunstsneeuw, maar is de omgeving naast de pistes niet met sneeuw bedekt. Daardoor zijn er harde obstakels zoals bomen, rotsblokken etc., die nu, als mensen bij een val van de pistes afraken, zorgen voor zwaar lichamelijk letsel.

Je hebt het over ernstig skilettsel en zelfs ongevallen met de dood tot gevolg die in vergelijking met voorgaande jaren veel meer voorkomen. Hoeveel van deze gevallen zijn er ongeveer geweest?

In de periode van 1 november 2022 tot 3 januari 2023 zijn 13 skiërs om het leven gekomen. Van deze gevallen zijn zeven personen door een botsing met een obstakel naast de piste gestorven, vijf mensen zijn gestorven door hartproblemen en één persoon is bij een botsing gestorven.

Hadden de ongevallen door botsingen met obstakels naast de piste, voorkomen kunnen worden?

Natuurlijk is het zo dat men dergelijke ongevallen van geval tot geval moet beoordelen. Het gaat immers om de feiten ten tijde van het ongeval. In principe is het zo dat de ondernemer die de piste beheert, verantwoordelijk is voor de veiligheid van skiërs op de piste. Dit betekent dus dat wanneer een ongeval gebeurt, de beheerder, de exploitant van de piste, aansprakelijk kan zijn. Niet alleen kan de beheerder voor de schade aansprakelijk gehouden worden, hij zal mogelijk ook strafrechtelijk vervolgd kunnen worden vanwege dood door schuld. Meestal is het dan niet de onderneming zelf die vervolgd wordt, maar de persoon of de personen die verantwoordelijk zijn binnen deze onderneming voor de veiligheid op de piste.

Wat gebeurt er na een dergelijk dodelijk ongeval?

De politie start bij dit soort ongevallen, eigenlijk bij alle skiongevallen, een onderzoek. Bij dit onderzoek zal ook meteen een skitechnisch-deskundige worden betrokken. Slachtoffers van een ongeval, in het geval van dodelijke ongelukken zijn dit de nabestaanden, kunnen zich als benadeelde partij in het

strafrechtelijk onderzoek voegen. Als cliënten bij mij komen met dergelijke ongevallen, probeer ik natuurlijk zo snel mogelijk inzage te krijgen in het strafrechtelijk onderzoek en vervul daarbij ook een actieve rol. Ik kan bijvoorbeeld verzoeken doen voor nader onderzoek etc.

Wat kan dan de uitkomst zijn van een dergelijk onderzoek?

Nadat het onderzoek is afgerond gaat het hele dossier naar de Staatsanwalt, het Openbaar Ministerie. Deze beslist dan op basis van het dossier of het

tot een aanklacht komt, waarbij dan een strafrechtelijke procedure voor de rechtbank wordt gevoerd, of dat er te weinig bewijs is om een aanklacht in te dienen. In dat geval wordt de strafzaak geseponeerd, dus stopgezet.

Heeft een strafzaak ook invloed op de schadevordering van slachtoffers?

In Oostenrijk is het zo dat wanneer de veiligheidsverantwoordelijke van de pistebeheerder door de strafrechter wordt veroordeeld, dit bindende werking heeft voor de aansprakelijkheidsvraag.

Dit wil zeggen, dat bij een veroordeling de aansprakelijkheid ook meteen komt vast te staan. Wordt de verantwoordelijke echter niet veroordeeld, dus vrijgesproken, dan betekent dit niet dat dit vonnis ook een bindende werking heeft voor de civiele aansprakelijkheid. Bij civiele aansprakelijkheid is namelijk een veel minder zware bewijslast vereist. Met andere woorden een strafrechtelijke veroordeling leidt tot civiele aansprakelijkheid, maar een vrijspraak leidt niet tot geen civiele aansprakelijkheid. Voor de slachtoffers of nabestaanden is de strafzaak dus altijd een voordeel. Daarnaast wordt de strafzaak door het Openbaar Ministerie gevoerd en kost dit het slachtoffer of diens nabestaanden (of de rechtsbijstandsverzekeraar) veel minder geld, dan een civiele procedure. In een civiele procedure moet de eiser namelijk

zijn of haar kosten zelf betalen en krijgt deze volgens het Oostenrijks recht bij een toewijzing van de vordering zijn voorgeschoten kosten vergoed.

Wanneer is eigenlijk sprake van een fout van de beheerder van het skigebied?

Het moet gaan om een zogenaamde atypische hindernis. Een situatie waarmee de normale skiër geen rekening had hoeven te houden. Voorbeelden daarvan zijn een gat 'in' de piste, een ijsplaat op de piste, obstakels die zich op de piste bevinden, zoals een waterslang of opeenhoping van kunstsneeuw zonder dat daar waarschuwingsborden voor staan. Daarnaast moet de beheerder er ook voor zorgen dat gevaren die zich naast de piste bevinden, afgeschermd worden. Dit gaat dus met name over

gevallen waarbij de piste een bepaalde hellingshoek heeft en een bepaald verloop heeft, waarbij een val van een skiër fatale gevolgen kan hebben. In dat geval moet de beheerder beschermende maatregelen nemen in de vorm van netten aan de zijkant van de piste of moet hij het verloop van de piste wijzigen.

De skiërs die een kaartje kopen om te gaan skiën, een liftpas, sluiten een contract af met de beheerder. Op basis van dit contract hebben zij rechten en plichten. Ze hebben het recht op het vervoer door de liftbeheerder met de gondel of de stoeltjeslift en hebben ook recht op een veilige piste; daar mogen zij op vertrouwen. Omdat sprake is van een contract is de beheerder al bij een lichte vorm van onzorgvuldigheid aansprakelijk.

Heb je in jouw praktijk ook dergelijke zaken in behandeling?

Ja, dat klopt, ik heb een aantal zaken met dodelijke afloop in behandeling, maar ook met zeer ernstige gevolgen voor het slachtoffer.

Een zeer tragische zaak betreft een ongeval 's ochtends vroeg om 8:30 uur waarbij de skiër met zijn familie, twee zoons en zijn echtgenote op een rode piste aan het skiën was. 's Ochtends was de piste hard bevroren en bij een bocht, terwijl de skiër rustig skiede, verloor hij het evenwicht en is uitgedaald. Doordat de piste zo hard was, kon hij niet meer stoppen en gleed richting een afgrond. Aan het eind van de piste had de beheerder ook nog eens een soort schans als afbakening van de pisterand gemaakt. Hierdoor werd de skiër de afgrond in gekatapulteerd en kwam tussen rotsblokken en bomen tot stilstand. Hij overleed meteen aan de gevolgen van deze val. Ik ben later samen met een skitechnisch-deskundige op de plaats van het ongeval geweest en heb daar uiteraard foto's gemaakt. De deskundige heeft een rapport opgemaakt, waaruit bleek dat naar zijn mening de beheerder de piste verkeerd heeft gebouwd en zijn conclusie was dat met eenvoudige maatregelen het ongeval vermeden had kunnen worden.

Een andere zaak betreft een cliënte, die ook op een rode piste aan het skiën was, waarbij de piste een haakse bocht naar links maakte en zij voor deze bocht uitgleed. Op de pisterand had de beheerder in beton gegoten stalen palen geplaatst, die als afbakening van de piste zouden hebben moeten dienen. Weliswaar was er een kussen van 10 cm om de palen heen gewikkeld, maar dit soort van stootkussens helpt alleen bij botsingen tot 15 km/h. Aangezien skiërs met een gemiddelde snelheid van 40-50 km/h op de piste skiën, is duidelijk dat het in contact komen met dergelijke stalen palen ernstige gevolgen met zich meebrengt. Dit was ook het geval. Cliënte is nu verlamd. Saillant detail hier is, dat een jaar nadat dit ongeval heeft plaatsgevonden een Duits meisje tegen dezelfde paal is gebotst. Het Duitse meisje is aan de gevolgen van het ongeval overleden.

Zijn deze zaken nog steeds in behandeling of heeft de rechtbank al vonnis gewezen?

Beide zaken zijn door het Openbaar Ministerie geseponneerd. Dit betekent dus dat er geen strafzaak heeft plaatsgevonden. Mijn ervaring is overigens dat wanneer een liftondernemer in het spel is, er meestal geen strafvervolgning volgt. Dit is opvallend. Bij skiongevallen tussen buitenlandse toeristen volgt namelijk, soms met duidelijk minder belastend bewijsmateriaal, wel vaak een strafprocedure. Overigens is dit niet alleen mijn ervaring in

DCTM
DE CONINCK TRAFFIC MANAGEMENT

DCTM is specialist op het gebied van trauma- en fobiebegeleiding

- DCTM werkt landelijk
- Begeleidingen in alle categorieën
- Ervaren, resultaatgericht
- Integratief (EMDR) therapeuten
- NLP-coaching
- Teamtrainingen met MindSonar

DCTM.NL

Advertenties

ONLINE SCHADE STAAT.NL

OnlineSchadestaat brengt letselschade correct in beeld!

- ✓ Zeer eenvoudig in gebruik!
- ✓ Automatische berekening van de wettelijke rente;
- ✓ Verrekening van voorschotten volgens de regels;
- ✓ Integratie van bekende richtlijnen zoals huishoudelijke hulp en verlies zelfwerkzaamheid;
- ✓ Conversie naar PDF en samenvoegen van facturen, rapporten, foto's, etc.;
- ✓ Cliënt kan desgewenst toegang krijgen;
- ✓ Per dossier tot €5.000,- gratis!

Contact
OnlineSchadestaat BV
Stevinweg 2
3891 EA Zeewolde
T 036-5245576

Meer weten of zelf ervaren?
Neem contact op! → E info@onlineschadestaat.nl
Of vraag een gratis demo aan → I www.onlineschadestaat.nl

Oostenrijk, ik heb ook dezelfde ervaring in andere landen waar ik samenwerk met buitenlandse advocaten, bijvoorbeeld in Zwitserland.

Het is natuurlijk wel een feit dat het skitoerisme een zeer belangrijke inkomstenbron is voor de regio. Of dit een rol speelt in de beoordeling weet ik natuurlijk niet, maar het is wel een feit, dat de liftonderneming vaak zakelijke relaties en ook juridische banden heeft met hotelbedrijven, toerismevereniging, belangen- en politieke groeperingen, etc. De skitechnisch-deskundige, die door de politie wordt ingeschakeld heeft meestal ook relaties met de liftondernemer. Soms is het zelfs zo dat deze deskundige ook van de betreffende liftondernemer opdrachten heeft gekregen om de veiligheidssituatie te beoordelen. Indien hij dan in het strafrechtelijke onderzoek wordt benoemd tot deskundige, is het aan de deskundige zelf om te bepalen of hij zich onafhankelijk (genoeg) acht. Uiteraard kan ik als advocaat wel verzoeken een andere deskundige in te schakelen, maar dit verzoek moet dan wel goed onderbouwd zijn. Men moet dus weten of de betreffende deskundige niet onafhankelijk is, bijvoorbeeld doordat de deskundige in het verleden voor de betreffende liftondernemer

heeft gewerkt of er andere banden zijn. Hetzelfde geldt overigens ook voor deskundigen die bij civiele zaken worden benoemd door de rechtbank. Ook daar is het erg lastig om er een vinger achter te krijgen of een dergelijke deskundige al in het verleden voor de liftondernemer heeft gewerkt. Wat ook een rol kan spelen is dat de deskundige, indien hij een negatief rapport schrijft, dus in het nadeel van de liftondernemer, dit ook sociale druk op hem tot gevolg kan hebben. Immers, gezien de nauwe banden tussen de bevolking van een dal met de liftonderneming, zal de achterban bij een negatieve rapportage niet erg gelukkig zijn. Dit zijn allemaal aspecten waarmee bij dergelijke procedures rekening gehouden moet worden. Indien ik dergelijke procedures voer, spelen deze overwegingen een rol om de kans op succes te bepalen. Regelmatig, echter niet altijd, kom ik dan tot de conclusie dat het, afhankelijk van de feiten, meer voordelen biedt om een civiele zaak voor de Nederlandse rechter tegen de liftondernemer aan te spannen.

Kan dit dan wel? Het ongeluk is toch in Oostenrijk of in een andere land dan Nederland gebeurd?

Ja, dit kan. Op grond van het consumentenartikel in de EU-verordening

is het mogelijk om, ingeval de liftondernemer zich ook op de Nederlandse markt richt, de zaak door een Nederlandse rechtbank te laten beoordelen.

Interessant is daarbij dat de wederpartij, de liftondernemer, zich dan vaak tot het uiterste inspant om de bevoegdheid van de Nederlandse rechter te bestrijden. Het gaat dan dus om de vraag of de liftondernemer zich op de Nederlandse markt richt om klanten te werven. Het is dan zeer opvallend, dat de liftondernemer als hij voor de Nederlandse rechter moet verschijnen, dan opeens stelt helemaal geen interesse in de Nederlandse markt te hebben. Dit terwijl toch overal in Nederland reclame wordt gemaakt voor Oostenrijkse en Zwitserse skigebieden. Een zaak die ik heb behandeld, waarin dit speelde, betrof een ongeval in Zwitserland met een dwarslaesie tot gevolg.

Deze zaak is zelfs tot de Hoge Raad gekomen, waarbij de Hoge Raad zich afzijdig heeft gehouden en heeft geoordeeld dat het een feitenkwestie betrof en daarom inhoudelijk niet op de zaak is ingegaan. Het gerechtshof vond in de betreffende zaak dat er te weinig aanknopingspunten waren om de zaak in Nederland te laten behandelen. Opvallend is dat in Nederland dit arrest kennelijk als maatstaf wordt gehanteerd door veel juristen, dat is dus fout. In een paar andere zaken, bijvoorbeeld de eerder genoemde zaak waar mijn cliënte tegen een stalen paal botste, achtte de Nederlandse rechtbank zich wel bevoegd. Dergelijke zaken behandel ik altijd in collegiale samenwerking met een Nederlandse advocaat.

Dus samengevat kan wel gesteld worden, dat het niet zo eenvoudig is om te kunnen beoordelen of een

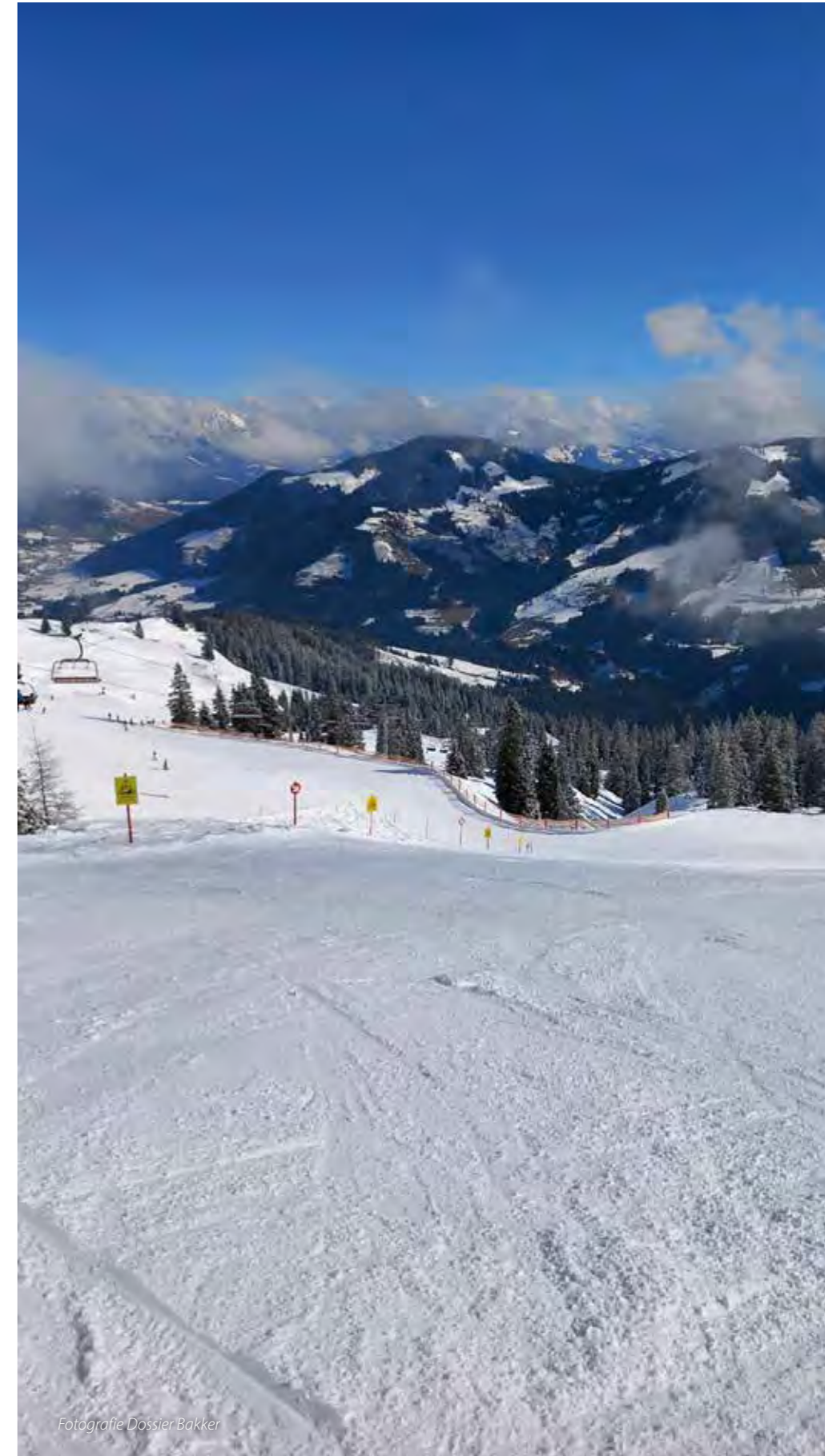
zaak kans van slagen heeft en waar de zaak moet worden ingediend?

Dat klopt. Afgezien van de beoordeling of een fout is gemaakt door de liftondernemer (of diens personeel), waar dus specifieke kennis voor nodig is, is het ook van belang om boven tafel te krijgen hoe de relaties en samenwerkingsverbanden tussen liftondernemer en derden verlopen, en of de liftondernemer zich richt op de Nederlandse markt. Dat laatste is van belang om te bepalen of de procedure in Nederland of in het buitenland gevoerd moet worden. Wat daarnaast natuurlijk ook nog een rol speelt is de schadevordering zelf. De Nederlandse rechter moet, omdat het ongeval in Oostenrijk heeft plaatsgevonden, de zaak volgens het Oostenrijkse recht beoordelen. De schadevordering moet dus ook op basis van het Oostenrijkse recht opgesteld worden. Echter, om deze schadevordering samen te kunnen stellen, moet ook kennis van de Nederlandse maatstaven voor onderhoud en verzorging aanwezig zijn. Dit is met name bij ongevallen met dodelijke afloop voor de nabestaanden van belang. Al met al zijn dit soort zaken zeer complex omdat Oostenrijks recht, Nederlands recht, internationaal privaatrecht, en feitelijke kennis over diverse relaties in Oostenrijk van belang is.

Heeft u nog een laatste tip voor onze lezers die nog gaan skiën?

We zouden inderdaad bijna vergeten hoe leuk skiën is. Dus ik wil de lezers van LetselschadeNEWS meegeven goed op te letten op de piste zelf, overschat je eigen skikwaliteiten niet, sluit een rechtsbijstand- en aansprakelijkheidsverzekering af met voldoende dekking voor skiongevallen, dan staat niets meer in de weg voor een fijne ontspannen wintersportvakantie.

Tot slot natuurlijk veel plezier gewenst. ♦

Fotografie Dossier Bakker